

[Agnete Laustsen]

nior Experience Foundation, der arbejder non-profit, og jeg vil henstille til Udenrigsministeriet at søge at skabe noget tilsvarende herhjemme.

Udvikling, ikke bare opfølgning af vor bistandsindsats, må være det væsentlige i de kommende år. Selvfølgelig er økonomien afgørende for, hvor omfattende en bistand vi kan yde, men nye tider kræver nye skikke, og når ulandene selv i højere grad erkender, at staten ikke kan styre den produktive sektor effektivt, og statsdirigering derfor forlades, kommer private initiativer og markedsøkonomi ind i billedet.

Det er derfor glædeligt, at Industrirådet har spillet ud med et projektforslag til, hvorledes dansk erhvervsliv og Danida sammen med private virksomheder og lokale myndigheder i ulandene skal puste liv og dynamik i ulandenes produktive sektor.

Industrirådets hovedtanke er, at vi skal anlægge helhedsbetragtninger, når dansk bistand tilrettelægges, f.eks. i form af systemløsninger, således at Danida kan støtte forundersøgelser, vejbyggeri, samfundsstruktur, miljøforhold osv. og det private danske erhvervsliv kan tage sig af leverancer, samarbejde med lokale private virksomheder og lignende. Det er nemlig væsentligt, at projekter defineres og gennemføres i tæt samarbejde med de lokale, således at projekterne ikke som desværre i alt for mange tilfælde – vi så det sidst i Tanzania – løber af sporet.

Hermed nærmer jeg mig det punkt, som i bund og grund adskiller os fra Socialdemokratiet og de partier, der støtter det netop fremsatte dagsordensforslag, nemlig regeringens forslag om at fastfryse og omlægge vor ulandsbistand til i højere grad at omfatte bilateral hjælp frem for multilateral.

For os konservative er det meget væsentligt at stille spørgsmålet: Hvordan bruger vi mest effektivt vor ulandsbistand? Og kan vi i den forbindelse også gavne vort eget erhvervsliv og skabe nye arbejdspladser, er det vel ikke helt ligegyldigt i dagens debat. Vi mener helt klart, at vi kun ved direkte dialog med modtagerlandene, kun ved at stille betingelser for hjælpens ydelse, bl.a. også, som det har været nævnt, hjælp til torturofre, i det mindste kan forsøge at gøre vor ulandshjælp effektiv og nå de fattigdomslommer, som mange lidt mere velstående ulande også rummer.

Men hvorfor ikke også nævne den beskæftigelsesmæssige effekt i Danmark? Er det virkelig Socialdemokratiet ligegyldigt, at den halvdel af vor bistand, som i dag ydes multinationalt, kun giver ca. 4.000 danske arbejdspladser årligt, mens bilateral hjælp – altså hjælp fra det ene land til det andet – giver ca. 10.000? Skal vi virkelig fortsat, uden at skele til ansvarsbevidsthed, poste næsten 4 mia. kr. årligt i FN's enorme og ineffektive maskineri, hvor man selv officielt erkender, at der er – og det er et citat fra rapporten – alt for mange eksempler på spildte ressourcer og forspildte muligheder, og hvor restancerne fra lande, der yder en brøkdels af Danmarks bidrag, vokser i en sådan grad, at FN er på fallittens rand?

At vi så roses i FN – hvor jeg i øvrigt selv i efteråret var delegeret – for vores storslåede og idealistiske bidrag til snart sagt ethvert projekt, uden at vi engang får betalt den gæld, som FN er i til os bl.a. for Cypernstyrkerne, kan ikke overbevise os om, at det er vejen frem til effektiv og fremtidsorienteret ulandshjælp. At vi så oven i købet kun for en brøkdels vedkommende får andel i de multilaterale ordrer – dem sætter de store industrilande sig på, om end deres bidrag er en tredjedel af Danmarks – er jo tragikomisk. Og jeg tror personligt ikke, at vi trods alle gode ord og løfter får en døjt større indflydelse og mulighed for danske leverancer og arbejdspladser.

Vi beklager dybt, at den grundlæggende enighed, der trods alt er om vor bistandshjælp, skal brydes på dette ene, men meget væsentlige punkt. Men jeg vil da gerne opfordre partierne bag dagsordenen til fornyede drøftelser, når nu dagens tummel har lagt sig.

Det seneste par år har vendt op og ned på mange forestillinger om udvikling, og det må også dansk udviklingsbistand tage højde for. Derfor skal vort bistandsarbejde løbende vurderes og ikke bare hæftes op på forgangne idealistiske principper, som FN engang var garant for. Det tror jeg de store donorer, de danske skatteydere, er helt enige i, det tror jeg det danske erhvervsliv og de mange arbejdstagere er enige i, og det tror jeg også de millioner af fattige, som hjælpen skulle nå til, er enige i.

Med disse ord vil jeg blot slutte med at sige, at vi må stemme imod det fremsatte dagsordensforslag.